

Ramón

Any XL + València, març 1954 + N.º 44

Redacció i Administració: Tapineria, 2

Primavera

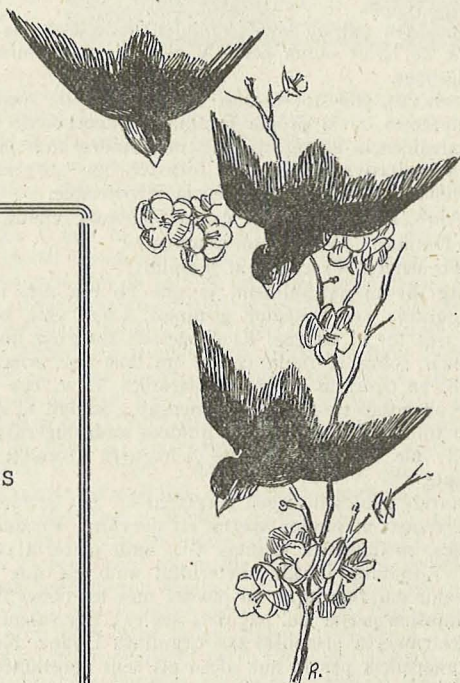
Inici de Primaveres,
esclat de riures i flors,
musiquetes cançoneres,
escalf de flames i cors

i els roigs i els grocs de Senyeres
—sang bullent i caliu d'ors—
tremolant per les senderes
del cel blau llunyà dels plors.

Sobre el gris asfalt, les falles:
fusta, cartó, borumballes
i aquell sarcasme que riu...

Per l'aire va, rondinaire,
l'ocell que fa de peraire
i estova llana en el riu.

CARLES SALVADOR

QUI TÉ SENY ÉS EL GUILLAT

Les coses no són com deuen ni el món marxa al seu compàs, puix després d'anar a escola i d'haver-nos ensenyat el que dos i dos són quatre, i que lo blanc sempre és blanc, pa estar de nou al corrent a escola haurem de tornar, i si no vejau les mostres que tots podreu comprovar. Diguem: ¡Puix si són les nou!... i anem una hora avançats. Per Nadal nos fa calor i en l'estiu s'hem d'arropar. Ix el sol... i cau una aigua que anega pobles i camps, i a l'endemà una sequia deixa a tots empantanats.

El dia que et toca llum tin el cresol preparat, puix és tan baix el voltage que a palpes te toca anar.

Compres un pa d'a mig quilo i sols té quatre-cents grams; compres carn... i veus en casa que en ossos te s'ha tornat.

¡I fins les vaques, senyor (no és el lleter, a quin sant!), en lloc de llet donen aigua com a última novetat.

Solament són els falleros (dels que es diu que estan guillats) els únics que no ens enganyen, puix en vindre el mes de Març i amanega el calendari amb el deset senyalat, bé faça fred o calor, estiga núvol o ras, ja han plantat totes les falles com qui diu en un rellamp; i entre músiques i trons en sonora despertà donen principi a estes festes de renom universal.

J. GARCIA PASTOR

FALLES EN ALCOI

Alcoi, que és una de les poblacions més importants i més interessants del Regne de València, plantà falles ja fa un quart de segle. Foren unes falles plenes de caràcter, satíriques i de bon humor, con les de la ciutat de València. Nosaltres, que voldríem que el bon costum nostre s'expandira més i més per totes les comarques, hem parlat amb Joan Arques Blanes, alcoià, entusiasta faller que introduí la nostra festa en la industriosa població del paper, dels teixits i de les peladilles.

—¿Com fón plantar falles en Alcoi?

—L'any 28, jo, que vivia a València, torní o residir a Alcoi, i les festuoses festes dels Moros i Cristians em suggeriren la festa de les falles feta a la manera de València. Fón cosa de pensat i fet. Vaig sembrar entusiasmes i amb l'ajuda de l'artista Lleó férem bocets, motles, aconseguírem fusta, cartó, paper, pastes i montàrem el taller. No teníem ni un clau i haguí de fer una vidriola i demanar "la voluntat" pels carrers per tal de terminar l'obra de les falles.

—Falles en Alcoi!— deia la gent. I van haver falles.

—Com se conseguiren els diners?

—Patint jo molt i divertint-se molt la gent. Les verbenes feren el milacre. S'adornaren els carrers, s'invità Miss Espanya —que era Miss València—, se celebrà una correguda de toros... Se plantaren les falles i anà a vore-les una immensa multitud. El triomf fón esclatant. En la darrera verbenes, en la de la Glorieta, se recaudaren 2.004'50 pessetes. El dèficit el paguí jo de la meua bolxaca.

—I no hagueren més falles?

—Sí; se constituí el Comitè Central Faller, se crearen les Comissions de Barri i a l'any següent se plantaren catorze falles. Els anys que seguiren també hi hagué falles.

—Una anècdota, amic Arques.

—La falla de la plaça de les Eres representava el llavador públic i algunes dones del barri se cregueren representades en els ninots i s'enfadaren tant que si me descuide me maten. No obstant, m'arraparen la cara. Es que la falla tenia molta sàtira!

—I després?

—Vingué la guerra. Ara hi ha una altra volta molt d'entusiasme en Alcoi per les falles. Falta que algú anime la gent; que algú alce el crit i comence. El poble respondria. Si jo tornara a viure a Alcoi, jo tornaria a encendre el foc espiritual dels alcoians per a què ells encengueren el foc de les falles valencianes.

Aixina siga.

SALVADOR ORENGA

Carles Salvador

BUNYOLS QUA

No me digues que te cremes, perquè sovint tu t'enfades; sigues fadrina moderna. No es cremen més que les falles.

* *

Veus les coses sols a mitges perquè eres torta d'un ull. i per això no t'enteres que el teu nóvio és un gandul.

El costum de les quinieles, té a molts nóvios contrariats; elles volen "dos a uno" i el nóvio vol "empatar".

* *

Atra volta en els lloguers un augment ens han posat; tira, tira, quan més pugem, millor baixarem de cap.

Una vegà en una falla un bombero nos plantaren, i després per a cremar-la estigueren dos setmanes.

* *

Ja està la falla cremà, ja s'ha casat la fallera, ja està fet el negociet, ¡ja està la ditja completa!